

Trä & Möbels FORUM

FÖR DIG SOM VILL UTVECKLAS
NR 3 • SEPTEMBER 2021 • FRAMTIDENS INDUSTRI

MEDLEMSNYTTA
EXPORTPROJEKTET
GÅR IN I NÄSTA FAS
SIDAN 24

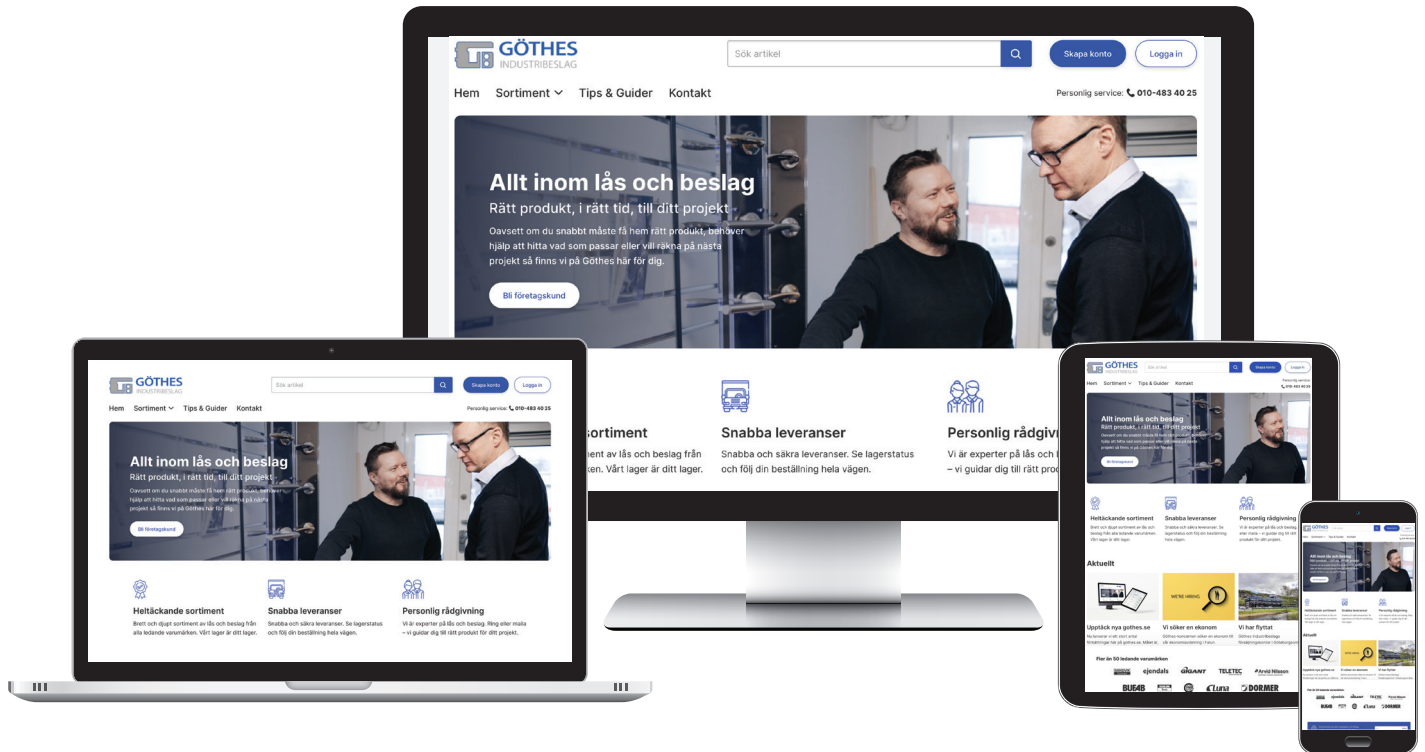
STRATEGISKT
SÅ HITTAR DU
NY KOMPETENS
SIDAN 18

PROFILEN
NU LÄMNAR MARINO
ÖVER TILL FJÄRDE
GENERATIONEN
SIDAN 25

FRAMTIDEN BYGGS AV TRÄ

Amin och Amanda snickrar ihop sina yrkesliv i Malmö

SIDAN 12–17

Välkommen till **gothes.se**

En av nordens bästa
e-marknadsplatser för
lås & beslag

Hitta alltid det senaste

www.gothes.se

Huvudkontor: Box 1928, 791 19 Falun (Roxnåsvägen 14, 791 44 Falun)
Försäljningskontor: Falun | Stockholm | Göteborg | Malmö | Huskvarna
Lager: Falun & Stockholm • Telefon: 010 - 483 40 00 • 010 - 483 40 25
order@gothes.se

Hej!

Trä & Möbelforum är TMF:s medlemstidning

där vi vill tillföra värde till dig som medlem genom att bidra med verktyg och inspiration. Vad tycker du att vi ska skriva om? Mejla redaktionen och berätta!
tomf@tmf.se

Trä & Möbelforum ges ut av TMF – en del av Arbio AB
tel: 08-762 72 50
Storgatan 19, 102 04 Stockholm

Ansvarig utgivare:

David Johnsson
david.johnsson@tmf.se

Projektledare:

Cecilia Uhler (CU)
cecilia.uhler@tmf.se

Produktion:

Lovstrom Content AB

Redaktör:

Peder Edvinsson
tel: 070-209 24 49
peder.edvinsson@lovstromcontent.se

AD: Louise Bååth

Adressregister: Ingela Hult

tel: 08-762 72 47
ingela.hult@arbjo.se

Annons: Lime AB

tel: 040-40 86 80

Tryck: Trydells Tryckeri

Omslagsfoto:

Lars Dareberg

innehåll nummer 3 • 2021

8 Återbruk av designmöbler

Ola Göransson och Daniel Stridh har skapat den digitala handelsplatsen Place2place där de erbjuder både företag och privatpersoner att sälja begagnade möbler.

4 **Aktuellt** Nyheter från branschen med inledningsord från TMF:s vd.

7 **Hallå där** ... Lars Anders Johansson som skrivit boken **Vilaboendets idéer** om bland annat villaägarrörelsens historia.

18 **Strategiskt** TMF guidar dig i hur man som företag rekryterar på bästa sätt.

20 **Inblick – nytt från TMF**
Möt Carina Gisler, administratör inom TMF:s Arbetsgivarstöd, i avdelningen Medarbetaren.

12 Tre vägar till vår industri

Vi besöker utbildningar inom träteknik på Hammarö och i Malmö och får olika exempel på hur unga människor hittar en framtid inom träindustrin.

Läs också om nästa fas i TMF:s exportsatsning i samarbete med bland andra Business Sweden.

25 **Profilen** Marino Svensson lämnar nu över sitt biredskapsföretag i Töreboda till sina döttrar.

TMF är bransch- och arbetsgivarorganisationen för hela den träförädlade industrin och möbelindustrin i Sverige och företräder cirka 700 medlemsföretag med över 30 000 anställda. Med fokus på medlemsnytta ska TMF ständigt arbeta för att främja företagandet inom svensk trä- och möbelindustri. Visionen är att TMF ska vara en självklar företrädare för den svenska trä- och möbelindustrin i alla företagarfrågor.

LIKA BARN, LEKA BÄST.

Vi har samlat marknadsledande varumärken under våra fem tak. Om ni, precis som vi, värdesätter bra pris, hög kvalitet och leveranssäkerhet är vi er naturliga samarbetspartner.

MARKNADENS MEST KOMPLETTA PRODUKT- OCH TJÄNSTEUTBUD INOM TRÄ OCH SKIVMATERIAL

ARLÖV GÖTEBORG RÖNÅS STOCKHOLM VAGGERYD

www.fredricsons.com

Visa upp er tidigt för att nå framtida medarbetare

Kompetensförsörjning, eller hur man ska hitta nya medarbetare, är en av de frågor där TMF:s medlemsföretag känner störst oro.

Det kan också vara den fråga som företagen oftast hör av sig om. "Varför hittar vi ingen att anställa och varför saknar de vi hittar, rätt kompetens? Varför kan inte TMF ordna det, varför finns det så få skolor och varför får skolorna inga elever?"

Många företag upplever kompetensförsörjningen som utmanande och få hinner med att arbeta långsiktigt eller strategiskt med framtida kompetensbehov.

Samtidigt kan man konstatera att en väl fungerande kompetensförsörjning är avgörande för företagets fortlevnad samt industrins och hela Sveriges konkurrenskraft.

En viktig del är utbildningssystemets kvalitet, relevans och förmåga att rusta elever och studenter för yrkeslivet. Samverkan mellan skola och näringsliv är avgörande för att eleverna ska få en bra start på yrkeslivet – praktik i olika former har stor betydelse. Samverkan mellan skola och utbildning är också ett verktyg för att underlätta företagets rekryteringar och här tror jag att företagen kommer att få en allt viktigare roll att spela.

Dessvärre är jag av den uppfattningen att skolorna själva inte kommer att förmå att leverera det eleverna och arbetslivet behöver. Om man vill säkerställa kvaliteten, behöver företagen kliva in och ta ett större ansvar, men också visa upp sig tidigt för framtidens medarbetare. För att industriföretag ska stå starka i framtiden behöver de arbeta systematiskt och strategiskt med sin kompetens. Det innebär också att utveckla de redan anställda medarbetarna, inte minst via validering av yrkesrollerna.

I detta nummer lyfter vi fem rekryteringsstrategier och vi har mött Amin, Amanda och Erik som via olika vägar och med skilda bakgrunder lockats till utbildningar inom vår industri.

David Johnsson

Vd, TMF

Regeringen går vidare med reformen av arbetsrätten

Nyhet Regeringen lämnade i början av juni besked om nästa steg mot att uppfylla den sakpolitiska överenskommelsen (januariavtalet) om att reformera arbetsrätten. Detta genom ett genomförande av partsöverenskommelsen om trygghet, omställning och anställningsskydd.

I januari tog regeringen beslut om tre bokstavsutredningar med syfte att lämna förslag till hur principöverenskommelsen ska genomföras i de delar som rör anställningsskydd och tillhörande a-kassefrågor samt att lämna förslag till hur principöverenskommelsen ska genomföras i linje med

parternas (Svenskt Näringsliv, PTK, IF Metall och Kommunal) förslag.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 30 juni 2022.

... och Vision ansluter sig till LAS Fackförbundet Vision ansluter sig till LAS-överenskommelsen mellan PTK och Svenskt Näringsliv. Orsaken till att man nu beslutat sig för att stödja avtalet är att man hoppas att det ska ge bättre stöd till kompetensutveckling för medlemmarna i privat sektor och att de fördelarna ska överväga de försämringar i anställningsskyddet som facket anser finns. Förutom tjänstemännen i PTK är Kommunal och IF Metall med sedan tidigare.✘

FOTO: PRESSBILD KNOCK ON WOOD

Knock on wood - ett lokalt, svenskt hotellkoncept helt i trä

Nyhet Knock on Wood är designprojektet som bevisar att det går att inreda ett rum helt med svenska produkter, helt i trä, utan att göra avkall på design och kvalitet. Den 10 juni invigdes svit 901 på Clarion Sign i Stockholm.

Trendstefan har tillsammans med Sveriges bästa formgivare inrett en svit där alla detaljer, från golv till tak, tillverkats av svenskt trä - mattan,

lamporna, möblerna, flaskorna, garderoben, ja - till och med ett par skor.

- I Knock on Wood är hela kedjan svensk. Konceptet blir alltså lokalt präglad med lokala talanger och producenter, och därmed så klart också ett miljösmyrtare alternativ eftersom bland annat transporter kan minskas, säger Stefan Nilsson i en presskommentar.✘

Löneskillnaderna mellan män och kvinnor fortsätter att minska, men i långsam takt. Under 2020 var skillnaden 9,8 procent, 0,1 procent mindre än året före, enligt Medlingsinstitutets årliga rapport. Minskningstakten avtog dock under förra året. >> Läs mer på mi.se och ladda ner rapporten

FOTO: PRESSBILD STOCKHOLMSMÄSSAN

Sanna Gebeyehu och Chicie Lindgren

Skandinavisk design får större fokus än tidigare

Nyhet Efter nästan två års frånvaro öppnar Stockholm Furniture & Light Fair åter upp dörrarna på Stockholmsmässan i februari 2022 för att välkomna besökare från hela världen. Det bjuds in till en upplevelsedriven mässa där skandinavisk design och den senaste utvecklingen inom hållbarhet tar större plats än tidigare.

– Stockholm Furniture & Light Fair är en motor för skandinavisk design och tillsammans med våra grannländer är vi dessutom branschledande inom ämnet hållbarhetsutveckling vilket gör att människor från hela världen vallfärdar till Stockholm i februari för att ta del av det vi gör här. Framtiden för Stockholm Furniture & Light Fair handlar om just det, samt om vår innovationsrikedom och livsstil, säger Sanna Gebeyehu, Concept & Product Owner.

Nytt för 2022 års mässa är en upplevelsebaserad utställning – mitt på entrétorget – som kommer handla om den skandinaviska livsstilen. Här ska besökarna få lära känna oss skandinaver direkt när de kommer in på mässan genom bland annat design, mat, språk och mode. Dessutom kommer det finnas en inspirations- och kunskapsutställning med skandinavisk design, arkitektur, innovation och hållbarhet i fokus. Båda utställningarna konceptutvecklas och kureras i samarbete med ett antal externa personer.

– Vi har lyssnat in vad utställare och besökare har för behov och där ser vi att vi behöver skapa en mer mötesplats som förnyas från år till år, säger Sanna Gebeyehu.

En annan nyhet är att 20-årsjubilerande Stockholm Design Week från och med 2022 kommer arrangeras två gånger per år, dels som tidigare i samband med Stockholm Furniture and Light Fair i februari men även i augusti. Därmed ersätts Summer Design Week med en internationell designvecka med fokus på inredning, arkitektur och retail.

– Stockholm Design Week är idag, tillsammans med Stockholm Furniture & Light Fair, världens mest inflytelserika mötesplats för skandinavisk design. Stockholm Design Week är en marknadsföringsmotor för att få ut skandinavisk design i världen, men uppdraget är större än så. Det handlar om att aktivera staden och att driva trafik till Stockholm och till Sverige samt att befästa Sveriges position på designkartan i världen, säger Chicie Lindgren, Business Area Manager Stockholm Design Events.

Stockholmsmässan räknar med att vara igång med sin ordinarie verksamhet i månads-skiftet oktober/november i år, baserat på den dialog Stockholmsmässan har med berörda myndigheter och departement. ✕
Läs även Ny designvecka i Stockholm (sid 6).

FOTO: VARGARKITEKTER

Anja och Filippa bygger med IsoTimber

Nyhet Anja Pärson och Filippa Rådin Pärson har bestämt sig för att bygga hus, mitt i ett naturskönt område vid kusten utanför Umeå. I sitt sökande efter dagens mest hållbara byggmetoder har de landat i att husstommen ska levereras av IsoTimber. Skogsvillan har ritats av den kände formgivaren Jonas Bohlin tillsammans med arkitekten Hans Murman. ✕

FOTO: BLÅ STATION

Big Talk – ”snackis” och vinnare i New York

Nyhet Fåtöljen Big Talk från Blå Station gick hela vägen och blev vinnaren av NYCxDESIGN Awards 2021 i kategorin Contract Sofa + Lounge. Den sjätte upplagan av design tävlingen presenterades den 17-18 maj via en virtuell ceremoni. Big Talk är en av Blå Stations designnyheter för 2021 där sit-sen och fronten har samma kulör och där ryggen kan varieras i en mängd olika färgställningar, allt för att ge alla typer av miljöer en färgkick. Fåtöljen är formgiven av Adam Goodrum ✕

Monica Förster har utsetts till årets Bruno Mathsson-pristagare

Nyhet Priset delas ut på Vandalorum i Värnamo den 20 november.

Juryns motivering: ”Drivkraften att testa nya former, tekniker och material är imponerande i Monica Försters omfångsrika produktion. Hennes gränsöverskridande och internationella designdialoger överraskar och förbluffar, liksom blandningen av lätthet och tyngd i de kreativa uttrycken. Hon är en ambitiöst engagerad ensamvarg som utmanar moderna klassiker med oväntad spänst i sina former; hon blandar elegans och saklighet med kittlingar av fulsnyggt. Styrkan finns i den svårfångade och samtidigt tillåtande attityden.”**x**

Bergs blir fönster- och dörrproducent i Storbritannien

ILLUSTRATION: GETTY

Nyhet I juni förvärvade Bergs Timber det brittiska företaget Performance Timber Products Group, (PTPG). Bolaget tillverkar, marknadsför och säljer kundspecifika fönster och dörrar i premiumsegmentet. Dessutom omfattar PTPG:s verksamhet detaljistförsäljning genom ett nätverk av 43 showrooms i Storbritannien. Genom förvärvet får Bergs tillgång till ett antal starka varumärken och kunskande inom marknad och logistik. Affären befäster också Bergs position i Storbritannien och skapar förutsättningar för ytterligare expansion inom sitt produktområde Joinery.**x**

Ny designvecka i Stockholm lanseras i höst

Nyhet I höst får Stockholms mässkalender ett tillskott med premiären av designveckan Stockholm Creative Edition, 23–29 september. Bakom arrangemanget står designbyrån Atmosfär by Attar.

Den nya designveckan ägnas helt åt svensk design, men inte enbart möbel och inredning. Tanken är att kreativa företag i olika branscher ska kunna hitta nya sätt att visa upp sig tillsammans med upplevelsen i centrum. Bland annat kommer flera restauranger att vara kopplade till evenemanget som medarrangörer av Stockholm Food Tour.

– Det är ett nätverksbaserat sätt att arbeta på, med utvalda progressiva aktörer i varje bransch, alla med samma höga ambitionsnivå och mål-

FOTO: HEARTEARTH LAB BY MARIE-LOUISE HELLGREN

bild att etablera ett koncept som växer sig starkare under kommande år”, säger initiativtagarna Ulrika och Philippe

Attar. Vi vill bjuda in till en ny mötesplats där kunskap, stolthet och inspiration kring designbranschen kan delas.

Några TMF-medlemmar och utställare som redan är klara för eventet är Fogia, Gemla och Massproductions,

Aktiviteterna kommer att vara utspridda på showrooms, designstudios och pop up-tytor runt om i staden. Men Stockholm Creative Edition kommer även att ha en egen hubb i centrala Stockholm kring vilket några aktörer kurerar unika utställningar, bland andra Beckmans College of Design.

Program och deltagare kommuniceras löpande på designveckans webbplats.

>> stockholmcreativeedition.com.x

Deromes ordförande belönas med medalj från kungen

Nyhet Deromes styrelseordförande, Karl-Eric Andersson, belönas med kungamedaljen i 12:e storleken med högblått band för sina värdefulla insatser inom svenskt näringsliv. – Jag känner mig väldigt hedrad över att få ta emot denna medalj från H.M konungen. Att få en sådan hedersam utmärkelse gör mig stolt, men utmärkelsen går till alla anställda inom Derome. Det här är medarbetarnas medalj lika mycket som min, säger Karl-Eric Andersson. Karl-Eric Andersson tar emot medaljen på Stockholms slott den 20 oktober.**x**

”Småhus underlättar för alla”

I debattboken Villaboendets idéer vill Lars Anders Johansson sticka ”hål på myten om förtätning” och utmana ”den modernistiska stadsplaneringens villfarelser”. Innehållet kretsar kring trädgårdsstäder, egnahemsrörelsens framväxt och villaägarrörelsens historia.

TEXT PETER WILLEBRAND FOTO HELENA WAHLMAN

Vilken tes driver du i boken?
– Andelen som vill bo i eget hus har varit mer

eller mindre konstant sedan frågan började ställas i början av 1900-talet. Men trots att tre fjärdedelar av svenskarna vill bo i småhus utgörs endast en femtedel av de nyproducerade bostäderna av sådana. Bostadspolitikerna har varit inriktad på en annan typ av bostäder, vilket skapat ett underskott på villor och radhus som pressat upp priserna på dessa.

Hur skulle du beskriva den moderna ”egnahemsdrömmen”?

– Funktionalisterna som drömde om en ny ”massmänniska” och hus som ”maskiner för boende” visade sig ha fel. Människors drömmar är ungefär desamma nu som för hundra år sedan. De flesta vill fortfarande bo i ett eget hus med egen trädgård. Trädgårdsstaden är dessutom minst lika effektiv som den funktionalistiska staden och miljövänligare än dagens storskaliga flerfamiljs-hus i betong.

Vad krävs för att så många som möjligt ska kunna förverkliga den?

– Kommunerna måste inse att de spelar en nyckelroll för vilken typ av stadsmiljöer som

byggs. Det saknas inte byggbar mark, inte ens i storstadsområdena, men markvärdestegringen har gjort det rationellt för kommunerna att bara släppa små bitar mark för byggande åt gången. Det skapar ett underskott som driver upp värdet på marken ännu mer. Underskottet gör det lönsamt att sälja till stora aktörer som vill bygga flerfamiljs-hus. Till följd av trycket på bostadsmarknaden flyttar människor in i dessa, även om de skulle föredragit småhus.

– Kortsiktigt är det lönsamt för kommunerna att sälja byggrätter till de som vill bygga stora flerfamiljs-hus. Historiskt har det dock visat sig att villaområden så gott som alltid är en långsiktigt lönsam affär för kommunerna.

Vilka politiska initiativ efterlyser du?

– Bostadspolitikerna har tenderat att stirra sig blind på resurssvaga grupper på bostadsmarknaden – unga, studenter och nyanlända invandrare – och prioriterat små lägenheter och hyresrätter. Men nybyggda lägenheter kan aldrig bli billiga. Jag menar att man i stället borde fokusera på den senare delen av flyttkedjan. Genom att bygga småhus frigör man större lägenheter som i sin tur frigör

mindre lägenheter. Genom att bygga småhus underlättar man för alla grupper på bostadsmarknaden, medan ett ensidigt fokus på små lägenheter befäster underskottet på de bostäder som det redan råder brist på.

– Kommunerna behöver ta ansvar för att planera för tillräckligt många nya villatomter för att tomtpriserna kan hållas på en hanterbar nivå. Mycket litet tyder på att efterfrågan på småhus minskar de kommande hundra åren.✘

LARS ANDERS JOHANSSON

Gör: Författare, musiker och poet.

Aktuell: Med debattboken Villaboendets idéer, utgiven av Villaägarnas riksförbund i maj, där Johansson tills nyligen arbetade som samhällspolitisk expert.

ÅTERBRUK I SAMVERKAN MED INDUSTRI

Intresset för hållbart återbruk ökar allt mer. Men hur kan en affärsmodell för återbruk på en B2B-marknad se ut? Place2place är en digital handelsplats för återbruk som samlar flera av branschens möbeltillverkare.

TEXT PETER WILLEBRAND ILLUSTRATION GETTY

T

ajmingen hade kunnat vara bättre. När kollegorna Ola Göransson och Daniel Stridh i mars förra året bestämde sig för att hoppa av sina jobb i inredningsbranschen för att starta en digital handelsplats för cirkulär inredning hade pan-

demin just brutit ut.

– Å andra sidan hade vi arbetat med inredning i 20 år och kommit till ett vägskäl. Vi kände att vi inte längre kunde vara en del av en bransch där svenska kvalitetstillverkare pressas allt hårdare av billig import från Baltikum och Kina, och där möblerna hamnar på tippen efter något år eftersom inget ser något värde i dem.

Pandemin har heller inte enbart varit av ondo, understryker Ola Göransson, eftersom den har satt fingret på flera viktiga framtida frågor.

– Synen på hur, när och var vi arbetar har förändrats. Samtidigt väcks tankar kring hur vi hanterat pandemin och hur vi kan möta framtida kriser. Vi blir mer medvetna om behovet av hållbar utveckling och återbruk kan vara en del av lösningen.

Här måste branschen hitta nya affärsmodeller som driver ökad cirkularitet. Med place2place ha vi

Ola Göransson och Daniel Stridh.

Handelsplatsen Place2Place:
>> place2place.se

visat att det går att digitalisera B2B-affären för återbruk, det var inte alla som trodde det.

Robin Ljungar, hållbarhetschef på Trä- och Möbelföretgen och med daglig hantering av branschens utmaningar ifråga om återbruk och cirkulära affärsmodeller, förtydligar:

– När det gäller återbruk och begagnade möbler så är det mycket viktigt att man ställer samma krav på dessa som på nyproducerade. Man måste kunna påvisa att produkterna uppfyller gällande lagstiftning för exempelvis kemikalieinnehåll och produktsäkerhet. Detta kan vara mycket svårt att göra om man inte har en dialog med originaltillverkaren som ju ofta är den enda som sitter på denna kunskap.

Ola Göranssons och Daniel Stridhs vision är en opartisk e-handelsplats som samlar hela branschen, med en låg tröskel till en snabbt växande marknad. Upplägget är också enkelt.

– Det är kostnadsfritt att lägga upp produkterna till försäljning. I praktiken tar vi sedan över och sköter affären. Vi själva tar en kommissionsavgift på 20 procent, förklarar Ola.

Duons egen stora investering har varit byggandet av den digitala handelsplatsen. Det fanns heller inga ”färdiga” lösningar att ta till, utan man fick skraddarsy för ändamålet.

– Vi hittade inte någon motsvarighet på den

place2place
Återbrukad inredning online

Kategorier ▼ Sök återbrukad inredning

Info Konto Favoriter Varukorg

Fåtölj

Sortera enligt

Senaste

Avstånd

500 km Alla

Tillgänglighet

Senast Alla

Pris

0 kr 10000 kr Alla

Antal

0 st 200 st Alla

Styckvis: Alla

Fler filter

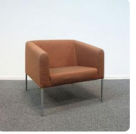
Färg

Tillverkare

Skick

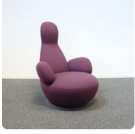
Visa endast direktköpsalternativ

Rensa filter Applicera filter

 <p>Kite Fåtölj 2 st 398 km Mölnådal 4 800 kr/st</p>	 <p>Cinema Fåtölj 2 st 398 km Mölnådal 3 800 kr/st</p>	 <p>Visu Fåtölj 4 st 398 km Mölnådal 2 800 kr/st</p>	 <p>Bone Fåtölj 2 st 398 km Mölnådal 2 800 kr/st</p>	 <p>Angel Fåtölj 2 st 398 km Mölnådal 6 600 kr/st</p>
 <p>Spoon Low Fåtölj 3 st 398 km Mölnådal 4 200 kr/st</p>	 <p>Dropp Fåtölj 2 st 398 km Mölnådal 3 200 kr/st</p>	 <p>AAL 82 Fåtölj 1 st 398 km Mölnådal 4 900 kr/st</p>	 <p>Oppo O50A Fåtölj 2 st 512 km Malmö 7 200 kr/st</p>	 <p>Boxer Fåtölj 4 st 512 km Malmö 3 600 kr/st</p>

Oyster

Oppo O50A

svenska marknaden. Flera kommuner har nu visat intresse för tjänsten.

– Vi gjorde en förstudie hos Sveriges kommuner i våras, som har resulterat i att vi har utvecklat en abonnemangstjänst där kommuner bland annat kan jämföra återbruksmarknaden med de interna bestånden.

Place2place sjösattes hösten 2020 och förra sommaren ägnade duon åt att kontakta svenska tillverkare för att få med dem i satsningen.

– Gensvaret lät inte vänta på sig. Många gjorde tummen upp medan vissa uttryckte oro över att nyförsäljningen skulle kunna påverkas negativt.

– Flera tyckte också att det var bra att vi som tog initiativet har en bakgrund inom branschen, men ändå inte var knutna till någon aktör. För de flesta är återbruk en allt viktigare fråga, men man inte riktigt hittat en modell för hur det ska hanteras praktiskt.

En hel del tillverkare sitter idag på stora volymer av utställningsmöbler som enkelt skulle kunna gå vidare till försäljning på en organiserad andrahandsmarknad.

Den främsta drivkraften bakom återbruk är viljan att bidra till ökade cirkulära flöden. Därtill kommer även att de ekonomiska incitamenten blir tydliga och att marknaden blir tillräcklig stor. Ola Göransson bedömer att marknaden för återbruk i dag uppgår till cirka 350 miljoner kronor.

– På några års sikt kommer marknaden att växa och så småningom kunna vara en miljardmarknad, menar han.

Sedan lanseringen av handelsplatsen i november förra året har place2place knutit till sig 13 svenska möbeltillverkare som samarbetspartners.

– Våra samarbetspartners får använda sin logotyp på webbplatsen – i övrigt gäller samma villkor som för alla andra som vill lägga upp inredning till försäljning. Tillverkare kan, om de så önskar, hänvisa till oss när de får frågor kring hur de hanterar sitt återbruk.

Ola Göransson och Daniel Stridh märker även att deras kunskap kring återbruk är efterfrågad i andra sammanhang.

– Många andra branscher står inför liknande utmaningar där vi kan bidra med våra erfarenheter. Det finns ett stort intresse för återbruk, från privatpersoner till byggföretag och stora offentliga beställare.

– Ett aktuellt exempel på den tid som vi går till mötes är stadsbyggnadsprojektet Embassy of Sharing som byggs vid Hyllie i Malmö. Det som ska rymma bostäder, kontor och butiker och samla olika krafter som arbetar för hållbarhet. Där kommer återbruk vara en viktig parameter.✘

MEDLEMSRÖSTER OM PLACE2PLACE OCH ÅTERBRUK

”Ger en bra nulägesbild av marknaden”

SARA WADSKOG, KARL ANDERSSON & SÖNER.

Sara Wadskog

– När Ola och Daniel presenterade place2place för drygt ett år sedan såg vi det som ett ypperligt tillfälle för att snabbare omsätta möbler som vi bland annat använt på mässor och fotosessioner. De bär spår av användning, men håller i övrigt samma höga kvalitet som våra nytilverdade möbler. Dessutom är både Ola och Daniel välkända i branschen och har gott renommé. Det gör att allt känns både seriöst och trovärdigt, vilket inte minst är viktigt för vårt varumärke.

– Vi brukar själva genomföra utförsäljningar av de här möblerna vartannat år, då kommer allt från privatpersoner till företag för att fynda. Nu får vi också tillgång till en handelsplats som hela tiden uppdateras. Det ger en bra bild av nuläget på en återbruksmarknad, ett slags referens som branschen kan förhålla sig till.

– Vi märker som alla andra i branschen hur frågan om återbruk blir allt viktigare, med ökade krav från beställare. Samtidigt är det viktigt att sätta saker i ett större helhetsperspektiv.

Vi som tillverkar kvalitetsmöbler som håller i årtionden förväntas leva upp till mycket högt ställda krav jämfört med andra branscher med betydligt mer kortlivade produktcykler.

”Branschen behöver även ett förädlingsled”

JOHAN LINDAU, BLÅ STATION

Johan Lindau

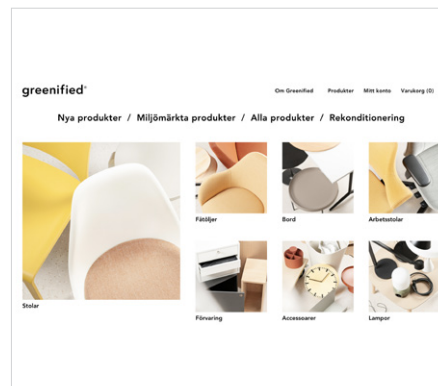
– Vi driver själva Blå Station ReUse från en egen webbplats där vi bland annat förmedlar utställningsexemplar, prototyper, lager-skadat och utgående. Med place2place når vi en större kontaktyta för samma marknad.

– För oss var det väldigt viktigt med en handelsplats som ger en bra dynamik och vänder sig till alla typer av möbelproducenter på marknaden: från den traditionella tillverkaren som gör allt från ax till limpa till den som lagt ut all produktion på entreprenad. Det tycker jag också att man lyckats med, det är mycket enkelt komma i gång med försäljningen och man förstår direkt upplägget. Dessutom har Ola och Daniel en bra koll på varumärkena. De ser till att bildmaterialet håller hög kvalitet och till exempel tygfärger och liknande stämmer överens med beskrivningar.

– Jag skulle gärna se att branschen också fick ett produktionsled som tog hand om återbruket och förädlade produkterna efter kundernas önskemål. Det finns absolut en marknad för en aktör som kan arbeta storskaligt och kostnadseffektivt. Många har i dag svårt att förstå att det faktiskt kan vara billigare att köpa nytt jämfört med att till exempel tapetsera om soffan av samma modell.

– Rent generellt är det ett stort fokus

på återbruk och det ställs allt fler krav. Det är alltid lätt att ställa krav, men man måste också se till att affärsmodeller och marknaden går i samma takt, att det blir begripligt för alla inblandade. Annars är risken att ditt varumärke får bära för stor del av kostnaderna.

Även Input interiör lanserar handelsplats

Det finns fler som försöker fånga upp en växande marknad för återbruk. Inredningsföretaget Input Interiör lanserade i början av sommaren B2B-handelsplatsen greenified.se som vänder sig till alla som ”vill köpa eller sälja möbler på ett kostnadseffektivt och hållbart sätt.”

Företaget började redan 2015 använda begreppet Greenified som ett samlingsnamn för arbetet med hållbar inredning och cirkulärt ägande. Handelsplatsen vänder sig till företag och organisationer och upplägget med uppladdning av bilder, fakturahantering och leverans påminner om place2place. Man erbjuder även olika typer av rekonditionering.✕

Läs även
våra nyheter på
www.traomobelforum.se

Tvätta händerna!

1. Löddra ordentligt.
2. Tvätta mellan fingrarna, ovanpå handen och runt tummen.
3. Skölj och torka.

OLIKA VÄGAR TILL TRÄ- OCH MÖBEL- INDUSTRIN

Gymnasieprogram med avgörande praktikperioder eller YH-utbildning efter att ha gjort nya livsprioriteringar och ändrat ditt yrkesval? Det finns många vägar och olika studentförutsättningar för att hitta hem till ett jobb inom trä- och möbelindustrin, Möt Amin och Amanda i Malmö och Erik på Hammarö.

TA I TRÄ ÄR FRAMTIDEN

Det är när man ser hans egendesignade skrivbord som man förstår att Amin Hassani hamnat rätt. På gymnasieprogrammet för finsnickeri- och möbeldesign har han fått känna på arbetslivet vid praktikperioderna. Men han har också fått driva sina egna projekt som det läckra skrivbordet han nu fingrar på.

TEXT HÅKAN LÖVSTRÖM FOTO LARS DAREBERG

Utifrån ser skolan ganska anonym ut där den ligger i ett industriområde nära en av Malmös

hamnar. Men när vi kommer in och möts av välkomnade tjuvkrånglingar i en ljus lokal ändras intrycket. Det första som händer är dessutom att vi får en kaffekopp i händerna.

TAU hantverksskola har förutom finsnickeri även linjer för textil & mode och interiör och design. Inne i skolan kan man gå från ett rum där det sågas och slipas till ett annat rum där symaskiner och mannekängdockor dominerar. Blandningen ger en avslappnad och skön stämning.

– Vi utbildar finsnickare inom hantverksprogrammet, både på gymnasie- och komvuxnivå. Gymnasieeleverna har hantverksprogrammets struktur med gymnasiegemensamma ämnen som bland annat engelska och svenska, berättar Jan Rosenqvist som är biträdande rektor på skolan.

Amin Hassani är en av 16 elever som i våras gick ut det treåriga gymnasieprogrammet inom finsnickeri och möbeldesign. Han är väldigt nöjd

med utbildningen och att den gett honom möjlighet att utveckla sina kreativa sidor.

Amin har särskilt uppskattat sina praktikperioder under utbildningen.

– Det är så bra med olika projekt och nya saker hela tiden. Jag tycker speciellt om att få vara ute och montera det vi tillverkat. Då träffar man kunden och ser hur glada de blir, berättar Amin Hussani.

– Det är jättebra att vi får gå på praktik ute på riktiga arbetsplatser. Då lär vi oss mycket mer än att bara vara i skolan.

– I skolan lär vi oss grunderna. Men därute lär vi oss också att bemöta kunder. Och man lär sig att arbeta i grupp. Framför allt skapar det kontakter om man vill hitta ett jobb.

Jan Rosenqvist fyller på med betydelsen av arbetslivspraktiken inom dessa utbildningar.

– Det är en mycket viktig del av utbildningen.

– Gymnasieeleverna har minst 15 veckors ABL-praktik. Även vuxenutbildningen har 15 procents praktik ute på företag i sina program, förklarar Jan Rosenqvist och fyller på med att praktiken kan vara avgörande för några elevers framtid på arbetsmarknaden.

BÅDE AMIN och Amanda är nöjda med att deras utbildningar innehåller mycket praktik ute på företag.

→ – Min erfarenhet säger att ABL-platserna är en viktig del för de elever som får ett jobb direkt efter utbildningen.

Men det är också många av de som söker sig till TAU:s utbildningar som har tankar och drömmar om att så småningom starta eget. Därför har skolan byggt in kurser kring hur man driver företag i utbildningarna.

– Vi har även entreprenörskap som en kurs i våra utbildningar. Det är många av dem som går här som kanske drömmar om att starta eget i framtiden, berättar Jan Rosenqvist.

En av de elever som har drömmar om att så småningom starta eget är Amanda Rönnqvist som går första året på vuxenutbildningen inom finsnickeri och möbeldesign.

– Jag jobbade som flygvärdinna i 2,5 år hos Jettime i Köpenhamn. När pandemin kom blev jag av med jobbet och det var det dags att göra något annat, berättar Amanda Rönnqvist som är 25 år.

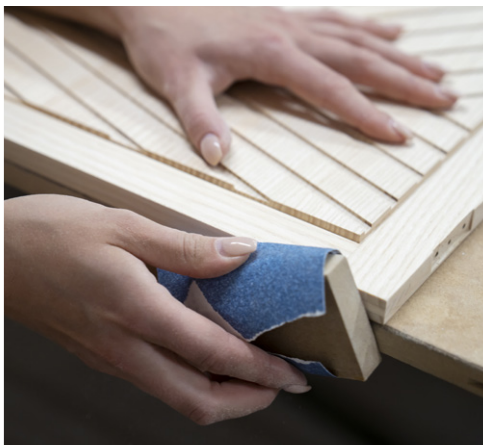
Precis som för många andra innebar

”Jag jobbade som flygvärdinna i 2,5 år hos Jettime i Köpenhamn. När pandemin kom blev jag av med jobbet och det var det dags att göra något annat.”

pandemin och de stora förändringarna inom vissa branscher att många började skola om sig.

– Jag har alltid haft ett stort intresse för möbler och inredning. När jag var yngre fanns också drömmar om att bli arkitekt. För mig var det viktigt att hitta något där det finns chans att styra mer själv. Om jag blir riktigt duktig på detta kan jag kanske starta eget, berättar Amanda Rönnqvist.

Amanda har hittills jobbat mycket med grundläggande träkunskap och fått bygga egna möbler utifrån egna ritningar. Men snart kommer de praktiska kunskaperna att sättas på prov.

HANTVERK ÄR en del av både praktisk och teoretisk utbildning.

– Jag är verkligen taggad när jag ska ut på praktik hos Malmö Kök & Inredning. Då ska jag få hjälpa till med tillverka och sätta upp en rooftop-bar här i Malmö, berättar Amanda Rönnqvist som ser fram mot praktiken som pågår under sex veckor i sommar.

I framtiden ser hon hur hon gärna kan jobba med inredningar till kaféer och restauranger.

– Jag tycker det är kul med kundkontakt och kan gärna vara med och räkna på jobb. Det känns inspirerande att vara i en bransch där man med hårt arbete kan få styra jobbet mer själv. Det var svårt att styra något själv i flygbranschen, konstaterar Amanda Rönnqvist som apropå hårt jobb blir riktigt imponerad när vi går in i en annan lektionssal där Amin Hassanis skrivbord står uppställt.

– Wow! Hur gjorde du det här, säger Amanda när hon kollar in den listiga och dolda öppningen av skrivbordets lådor. Med hjälp av figursågade lameller och ett textilband har Amin skapat en elegant jalusiöppning på sitt skrivbord. ✘

Öppnar ny skola i Vissefjärda

Tau Learning driver skolor inom träteknik på tre orter i södra Sverige. Sedan tidigare driver de utbildning i Malmö och Osby. Men under det senaste pandemiåret har de upplevt så stor efterfrågan att de nu i höst även öppnar i Småland. Den nya skolan ligger i Vissefjärda, nära Emmaboda.

– Jag tror att vi har så stort elevtryck eftersom vi har så tydliga inriktningar på våra utbildningar. I Malmö är det fokus på design och skapande medan vi i Osby arbetar stenhårt mot industrin, förklarar Thomas Berglund som är skolchef.

Den nya utbildningen i Vissefjärda innebär ännu en ny inriktning inom träteknik.

I SKOLANS egna lokaler får Amanda proffstips av sina lärare.

– Skolan ligger ju mitt i den massiva träindustrin. Därför har vi här också en utbildning till sågverksoperatör. Men eftersom vi inte kan bygga upp ett helt sågverk i skolan så tittar vi på olika simulatorer. Bland annat finns det en simulator för sågverksoperatörer som görs i franska Toulouse där även Airbus tillverkar sina simulatorer, berättar Thomas Berglund.

Han ser att sågverkens utveckling med viss legotillverkning kan komma att kräva mer utbildad arbetskraft.

– Vi blir ensamma om att utbilda för sågverken. Men jag tror efterfrågan är stor, säger Thomas Berglund.

Skolchefen tror på ett ökat intresse för att utbilda sig till yrken inom träindustrin.

– Inte minst under pandemin har många upptäckt att det finns stora fördelar med att jobba inom en stabil industri där du kan få fast anställning. Vi ser fortsatt ett bra söktryck hos oss, säger Thomas Berglund.

TAU Learning

TAU Learning har 70 utbildningsplatser i Osby, 50 utbildningsplatser i Malmö samt 20 utbildningsplatser i Vissefjärda.

Gymnasieeleverna läser 600 poäng gymnasieförberedande ämnen (svenska, matematik mm), 400 poäng programgemensamma ämnen (entreprenörskap, hantverk samt tradition och utveckling), 500 poäng inriktning, 700 poäng programfördjupning, 200 poäng individuellt val samt 100 poäng gymnasiearbete.

STJÄRN- KOCKEN HAR BYTT MENY

För 36-årige Erik Wedlund har hoppet från stjärnkock till finsnickare hittills bara varit positivt. Men han längtar efter att även få träffa slutkunden när han monterar de specialbyggda köken. ”Man kan ju hoppas på att få samma uppskattning när man monterar ett kök som när jag komponerade en exklusiv trerätters.”

TEXT HÅKAN LÖVSTRÖM FOTO TTU HAMMARÖ

H

an hade börjat laga mat hemma redan som 12-åring och efter några år hoppade han in som hjälprea i Karlstads olika restaurangkök.

– Då var det aldrig någon diskussion om att

välja något annat gymnasieprogram än hotell- och restaurang, berättar Erik Wedlund.

Karriären snurrade på fort i krogvärlden. Erik blev snart en välkänd stjärnkock som värvades från krog till krog.

– Jag tror aldrig jag har behövt söka något jobb. Det kom olika erbjudanden hela tiden, säger Erik Wedlund, som lagat gourmetmenyer på såväl Loka Brunn som Grythyttan

Så småningom bildade han familj och började snart inse nackdelarna med sitt yrkesval.

– Jag jobbade alltid när andra var lediga. Det funkade ju till en början. Men med fru och barn blev det ohållbart, berättar Erik Wedlund.

Äktenskapet sprack för Erik och nu skulle han försöka pussla ihop kvällsjobb med att vara ensamförälder varannan vecka.

– Jag insåg att jag behövde hitta ett annat jobb. När jag fick höra att man kunde utbilda sig till snickare blev jag överlycklig.

– Nu kunde jag vara hemma när barnen kommer från skola och dagis. Och skolan funkade

ERIK WEDLUND med det bord han tillverkade som slutprov i skolan på Hamnrö. Redan före examen hade han säkrat jobb hos ett snickeri.

jättebra, även om det inte är någon höjdare att leva på CSN, berättar Erik Wedlund, som just gått ut Hammarö trätekniska utbildning – en så kallad YH-utbildning.

Inte nog med att han numera har en examen som finsnickare – Erik har även fått jobb innan utbildningens slut.

– Vi hade en visning av några nya CNC-maskiner här på skolan då några från Snickargårdens möbelsnickeri kom förbi. Det verkade vara en väldigt trevlig arbetsplats så jag frågade om jag fick ha min sista praktikperiod där, berättar Erik Wedlund.

Hammarö Trätekniska är bred utbildning där du efter två år har kunskaper både att börja på ett finsnickeri eller inom träindustri. Utbildningen innehåller kunskaper i både CNC och CAD.

– Jag tycker att det var en suverän utbildning med mycket praktik. Jag har skrivit en rapport, trots att jag är dyslektiker, och jag har fått körkort på de flesta maskinerna, säger Erik Wedlund.

Erik märkte också att han kunde få utlopp för en del estetiska han haft när han gjorde tallriksupplägg som kock.

– Jag fick höra av lärarna att jag har ett öga för design och när jag fick chansen att göra praktik på Snickargården blev det perfekt. Nu gäller det att lära sig alla rutiner på det nya jobbet. Men eftersom jag varit chef i ett restaurangkök vet jag att logistik är A och O.

Nu ser 36-åringen också fram emot den allra sista delen i produktionslänken – att få följa med ut till slutkund för att montera de specialbyggda köken som Snickargården producerar. ✕

Trätekniker- utbildning på Hammarö

Träteknikerutbildning i Hammarö AB (TTU) ligger vid Skoghalls centrum, tio minuters bussresa från Karlstad. I den tidigare Rikssågverksskolans lokaler finns en unik utbildningsanläggning som kan hantera hela tillverkningsprocessen.

Utbildningen är utformad i samarbete med branschen för att motsvara kraven på framtidens medarbetare, i såväl stora som mindre företag.

SÅ HITTAR DU DIN ARBETSKRAFT

Trä- och möbelindustrin har länge brottats med svårigheten att hitta arbetskraft med rätt kompetens. Dels beroende på att det ibland saknas utbildningar, dels för att de utbildningar som finns inte alltid matchar företagets kompetensbehov. Konsekvensen för många rekryteringar blir därför att man tvingas rekrytera medarbetare som måste lära sig arbetet på plats med ordinarie lön.

TEXT CECILIA UHLER FOTO GETTY IMAGES

Så hur gör man en smart rekrytering för att hitta rätt i matchningen och bli ekonomiskt effektiv?

För företaget finns det flera strategier för att skapa en effektivare kompetensförsörjning. Det handlar dels om att engagera sig för att förbättra tillgången på utbildad arbetskraft, använda de möjligheter våra kollektivavtal ger för att minska lönekostnaden under upplärning samt smart kompetensutveckling av befintlig personal.

Här följer fem tips från TMF:s kompetensförsörjningsexpert Henrik Smedmark.

1 Utbilda själv

Inom våra kollektivavtal finns två varianter för att få lägre lönekostnader under den tid en ny medarbetare lär sig jobbet – yrkesintroduktionsanställning och lärlingsanställning. För båda dessa krävs en utvecklingsplan och en lokal överenskommelse med den fackliga motparten. Yrkesintroduktionsanställning kan pågå i högst ett år och kräver minst 15 procent lärande under den tiden. Lönen är 75 procent av ordinarie lön och om den anställde är under 25 år, långtids-

arbetslös eller nyanländ kan företaget få ett stöd motsvarande arbetsgivaravgiften. Målet med en yrkesintroduktionsanställning är att den anställde ska kunna övergå i tillsvidareanställning.

En lärlingsanställning syftar till att ge den anställde kompetens som minst motsvarar en gymnasieutbildning och är möjligt för alla som inte har relevant utbildning. Lärlingsanställningen kan pågå i upp till tre år och lönen är avsevärt under ordinarie lön (dock har lärlingen rätt till ordinarie lön för arbete som ligger utanför utvecklings- eller utbildningsplanen). Målet med en lärlingsanställning är att den anställde ska kunna utföra mer avancerade arbetsuppgifter efter avslutad utbildning.

2 Utbilda befintlig personal

Ibland kan den kortaste vägen vara att stärka kompetensen hos befintlig personal. Genom att identifiera kompetensbehov och se vilka medarbetare som har vilja och förutsättningar att äta sig nya arbetsuppgifter kan kompetensförsörjningen underlättas.

Här är de kompetensstandarder och valideringsmodeller för olika yrkesroller – och som TMF utvecklat tillsammans med övriga industrin

– en avgörande hjälp. Industriteknik Bas beskriver grundläggande kompetens för att arbeta inom produktion. Vi har även modeller för maskinsnickare, CNC-operatör och ytbehandlare. För närvarande finns också stöd att kompetensutveckla din personal genom ESFprojektet. ”Kompetenssäkrad individ”.

Kompetensstandarderna/valideringsmodellerna kan användas både för kompetensutveckling av befintlig personal och för kravställning och verifiering av utbildning inom skola, lärling eller yrkesintroduktionsanställda. Se svensindustri-validering.se för mer information.

Dessutom tar TMF – tillsammans med Träcentrum – fram utbildningspaket som underlättar lärandet.

3 Samarbeta med andra företag och/eller industrier

Det är ofta effektivt att samarbeta med andra företag som har liknande kompetensbehov – inte minst om du är ett lite mindre företag. Ju större efterfrågan, desto större möjlighet att påverka. Genom att samarbeta med företag och industrier med liknande behov som ditt företag kan du snabbt skola personer så att de passar dina egna krav.

Teknikcollege – teknikcollege.se – är ett givet stöd i det arbetet. Även här är det också läge att ta hjälp av valideringsverktyget Industriteknisk Bas som beskriver vilka baskunskaper som krävs av en person i produktion. Dessa kan med fördel användas av såväl företag som utbildningsanordnare.

Utmana utbildningssystemet – starta nya utbildningar

Saknas det utbildningar som passar era behov kan det vara bra att identifiera om det finns andra företag som har liknande behov. Det finns mycket som företag kan göra både för att öka utbildningsutbudet. De kan både finnas inom er egen

bransch eller i andra branscher. Kan ni presentera ett tydligt behov och ett erbjudande om att stödja en utbildning i programråd och med praktikplatser finns det möjlighet att få till utbildning. Oftast går det snabbast med att starta en vuxenutbildning. Kommunerna har monopol på att arrangera yrkesvuxutbildningar. Är det mer önskvärt med ungdomsgymnasium kan man vända sig både till kommunen och till friskolor.

Att starta en yrkeshögskoleutbildning kan i många fall vara attraktivt. Yrkeshögskolan är eftergymnasial och får drivas av både offentliga och privata huvudmän med offentligt stöd. Genom att ta kontakt med en aktör med erfarenhet av YH och engagera sig som samverkansföretag eller sitta i en ledningsgrupp kan du som företagare få ett stort inflytande.

5 Nyttja samarbete med näringslivet

Det ligger i högsta grad i skolans intresse att samarbeta med det lokala

näringslivet, till exempel för att kunna erbjuda eleverna intressanta praktikplatser och säkerställa kvaliteten på utbildningen. För att utbildningssystemet ska kunna leverera rätt kompetens behövs en tydlig kravbild från arbetsmarknaden och företagen och utbildning inom gymnasium, vuxenutbildning, yrkeshögskola och högskola styrs i dag övervägande efter vad som söks och efter vad den som arrangerar utbildningen kan få ekonomi inom. Det gör att viktiga kompetensbehov inom näringslivet helt eller delvis kan falla bort om inte företrädare för berörda branscher engagerar sig i att säkerställa tillgång och kvalitet samt bidrar till marknadsföring av önskade utbildningar.

Teknikcollege är Industrirådets initiativ för att stärka industrins kompetensförsörjning och här kvalitetssäkras viktig industriutbildning inom gymnasium, vuxenutbildning och yrkeshögskola. Genom Teknikcollege skapas en möjlighet för företag att påverka och samverka med utbildare. Se teknikcollege.se för mer information. ✘

FOTO: DEROME

Villa Saltö,
Varbergshus.

Ljus prognos för Sveriges trä- och möbelföretag

Sveriges trä- och möbelföretag väntar sig ökade produktionsvolymerna och försäljningspriser. Ett ökande intresse för cirkularitet och hållbarhet driver dessutom upp efterfrågan på svensktillverkade och hållbara småhus samt möbler och inredning. När Trä- och Möbelföretagen, TMF, lanserade sin branschrapport TMF 306 grader den 17 juni lyftes medlemmarnas arbete med hållbarhet fram.

– Rapporten visar att hållbarhet ligger i medlemsföretagens DNA. Till exempel innebär det industriella byggandet av småhus ett mycket effektivt materialutnyttjande och minimalt svinn, säger Robin Ljungar, hållbarhetschef på TMF.

Träindustrikoncernen Derome, med dess bostadsdel, träder fram i branschrapporten. Derome har alltid värdesatt hållbarhet. Ett exempel är det futuristiska projektet One Tonne Life som genomfördes långt innan FN:s hållbarhetsmål sattes upp. Målet var att sänka en familjs koldioxidutsläpp och idag används projektet som inspiration för ett mer energieffektivt och hållbart byggande.

– Som jag ser det förändrar vi byggbranschen och sätter en ny standard för byggandet, säger Anders Carlsson, som är chef för teknik och FoU på Derome.

I rapporten intervjuas även möbelkoncernen Kinnarps, som närapå halverade sina koldioxidutsläpp förra året. Kinnarps nådde alla uppsatta mål som utgår från FN:s hållbarhetsagenda.

TMF prioriterar 11 av FN:s 17 hållbarhetsmål i Agenda 2030. De täcker in både miljömässiga och sociala aspekter. TMF ser optimistiskt på utvecklingen och framtiden för branschen.

– Vi ser ljusst på framtiden och vad våra medlemmar kan bidra med. Medlemmarna ligger långt fram, vissa är till och med världsledande. Och vi är stolta över att våra medlemsföretag är en viktig del i pusslet för en mer hållbar framtid, säger David Johnsson, vd för TMF.✘

Läs mer och ladda ner TMF:s branschrapport >> tmf.se/branschrapport

FOTO: VEDUM

Ny branschstandard för källsortering i bostäder

Trä- och Möbelföretagen, TMF, har på uppdrag av och i samverkan med sina medlemsföretag inom köksinredning tagit fram en branschstandard motsvarande en miniminivå för källsortering i bostäder. Förutom att uppnå en samsyn kring transparenta krav vill man bidra till en hållbar samhällsutveckling.

– Vi ställde oss frågan "hur kan köksföretagen bidra till en hållbar samhällsutveckling med fungerande källsortering och återvinning för ökad cirkularitet av material och råvaror?". Svaret blev att vi kan bidra med kunskap, råd och information genom en gemensam branschstandard som bör följas av alla som berörs - såsom kommuner, köksföretag, bostadsproducenter och arkitekter med flera, säger Sandra Furtenbach, projektledare för arbetet med utveckling av branschstandarden på TMF.

– En standard är en gemensam lösning på ett återkommande problem. Syftet är att skapa enhetliga och transparenta krav som vi kan enas kring. Det ligger ju i allas intresse att undvika missförstånd och anpassningar varje gång, säger Anders Rosenkilde, chef för teknisk utveckling på TMF.✘

Här hittar du branschstandarden: >> tmf.se/branschstandard-kallsortering-i-bostaden

”Småföretagarperspektivet ligger mig extra varmt om hjärtat”

För två år sedan lyfte TMF fram Malin Hedlund som ”branschprofil” i ett webbreportage. Då firade Dalaföretaget Sätters Snickerifabrik 75 år. Två år senare har vd:n och delägaren tagit plats i TMF:s styrelse där framförallt utbildningsfrågor och småföretagarperspektivet ligger Malin varmt om hjärtat.

– Företaget har förändrats mycket sedan jag började här. Då var vi sju-åtta anställda mot 25 i dag. Då svarade renoveringar av kulturbyggnader för halva omsättningen. Nu står nyttillverkning för nästan allt, berättar hon.

Sätters Snickerifabrik har två affärsområden, ett för specialsnickierier

och ett för säkerhetslösningar. Fönster, dörrar och inredningar dominerar inom området specialsnickierier. Mindre och medelstora byggbolag, Statens Fastighetsverk, fastighetsägare och arkitekter är de viktigaste kunderna. De flesta uppdragen finns i Mälardalen med Stockholm som tyngdpunkt.

Säkerhetslösningar har under de senaste tio åren tagit en allt större del av utvecklingsarbetet och produktionen på företaget.

2016 flyttade företaget från Säter till grannkommunen Hedemora.

Hur präglad är du av Dalarna – ett landskap du växt upp i och varit trogen hela ditt arbetsliv?

– Vi är arbetsamma i Dalarna.

Vid bekymmer kavlar vi upp armarna och jobbar lite till.

Vilka egenskaper vill du lyfta fram i din vd-roll?

– Se lösningen i stället för problemet. Jag är också en lyssnande vd.

Vilka frågor kommer du framför allt att brinna för i ditt styrelsearbete?

– Jag är ödmjuk inför uppdraget och känner att jag ska arbeta in mig i de frågor som just nu är aktuella. Men det som ligger mig lite extra varmt om hjärtat är utbildning och småföretagarperspektivet.

Vilka är dina främsta tips till en företagare inom trä- och inredningsindustrin?

– Jag har sagt det i många år nu - träindustrin har framtiden för sig. Vi jobbar med ett miljövänligt och ett förnybart material, vi har möjligheten att vara kreativa varje dag. Vi måste bara se till att värdesätta oss ordentligt.✘

Malin Hedlund

- Vd på Sätters Snickerifabrik AB, och en av delägarna.
- Gick på ekonomiprogrammet på Martin Koch-gymnasiet i Hedemora och fick jobb på ekonomiavdelningen på Sätters Snickerifabrik direkt efter examen. Sedan har Malin Hedlund avancerat steg för steg hela vägen upp till posten som vd.
- Sätters Snickerifabrik är ett familjeföretag med ett antal generationer hos några av de anställda.

TMF:s styrelse 2021-2022:

TMF:s styrelse består fortsatt av åtta personer, exklusive TMF:s vd, kommande verksamhetsår där Anna-Karin Tyskhagen, Dala Ledstäng, ersätts av Malin Hedlund, vd på Sätters Snickerifabrik.

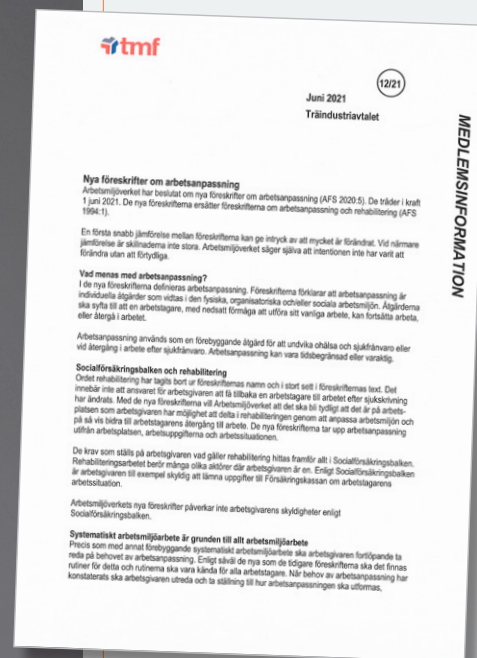
TMF:s styrelse

2021-22: Ordförande: Claes Hansson, Götenehus Group AB.

Vice ordförande: Johan Jonsson, Drömtrappor AB.

Ledamöter: Henric Fransson, Ballingslöv AB (omval), Malin Hedlund, Sätters Snickerifabrik (nyval) Beatrice

Henriksson, Svenska Fönster AB (omval), Jonas Hernborg, Elitfönster, David Johnsson, Trä- och Möbelföretagen (TMF), Robert Petersson, Kinnarps AB (omval), Marcus Westdahl, EFG European Furniture Group AB (omval). *Fotnot: Varje styrelseledamot väljs på två år.*

Administratören som älskar administration

TEXT: SÖREN KARLSSON

”Många tror att administration är urtrist. Jag älskar administration och tycker om att strukturera saker och ting. Därför gillar jag mitt jobb”, säger Carina Gisler, administratör inom TMF:s Arbetsgivarstöd.

Hon började på Trä- och Möbelförbundet 2012 och hade redan då med elva år på Grafiska Företagen en gedigen erfarenhet av att arbeta med medlemsorganisationer inom Svenskt Näringsliv.

– Jag har varit väldigt länge på de jobb jag haft. Jag är nog

en fegis på det sättet och byter verkligen inte i första taget, betonar Carina Gisler.

Den första anställningen efter studierna var som kursadministratör på Studieförbundet. Sedan kom hon till Grafiska Företagen.

Den administrativa banan stakades ut tidigt.

– På Danderyds Gymnasium gick jag på handels- och kontorsprogrammet och kompletterade med en eftergymnasial utbildning i marknadsföring och försälj-

ning, berättar Carina Gisler.

Hon ser den ständiga omväxlingen som det bästa med att arbeta som administratör på TMF.

– Det händer något hela tiden. Ingen dag är den andra lik. Administration i ett nötskal är att ge stöd och service både externt och internt. Det handlar om att bistå våra medlemsföretag men också förhandlingschefen och förhandlarna, förklarar Carina Gisler.

Mycket av hennes arbetsdag styrs av mejl och telefonsamtal från företagen.

– Det kan gälla det mesta från att hjälpa till med inloggningsuppgifter för TMF:s webbplats till att ta

CARINA GISLER

Administratör inom TMF:s Arbetsgivarstöd
Började på TMF: 2012

Bakgrund: Handels- och kontorsutbildning, administrativa jobb på Studieförbundet samt Grafiska Företagen

Vilka tre kända personer skulle du vilja ha som sällskap på en tågrespa? Skådespelaren Patrick Swayze, författaren Denise Rudberg och, ”för att han är så galen”, förre presidenten Donald Trump.

Vilka spännande yrkes- och utbildningsmöjligheter finns inom trä- och möbelindustrin? I vår årliga gymnasieguide och på vår webbsida Framtiden är i dina händer kan du hitta ett yrken och utbildningsvägar samt läsa/se filmklipp om dem som hittat rätt. Den uppdaterade guiden kommer i höst. Läs mer >> framtidenaridinahandar.se

”Administration i ett nötskal är att ge stöd och service både externt och internt.”

emot anmälningar till kurser i arbetsmiljö, arbetsrätt, förhandlingsteknik eller något annat.

Carina Gisler svarar också för de ibland omfattande utskicken av exempelvis kursinbjudningar och information om förändringar av kollektivavtalen till de drygt 650 medlemsföretagen. Mycket påverkas förstås av var i avtalsperioden man befinner sig.

När Carina Gisler inte ägnar sig åt sina administrativa uppgifter på TMF står sönerna Alexander, 18 år, och Marcus, 16 år, i centrum.

– Att umgås med Alexander och Marcus betyder verkligen mycket för mig. Båda är idrottskillar och det ställer lite speciella krav, säger hon.

Alexander spelar innebandy, Marcus fotboll. Vardagskvällarna fylls av träning, helgerna av matcher. Carina Gisler är en mycket engagerad idrottsförälder.

– Jag skriker ofta och gärna på matcherna, men det är bara snälla saker, intygar hon.

För egen del tycker Carina Gisler allra bäst om att läsa.

– Det trivs jag med och har alltid gjort. Jag läser det mesta. Det kan vara romaner, feelgood eller memoarer. Människoöden är fascinerande.✕

FOTO: MOSTPHOTOS

Höjda priser & råvarubrist har utmanat trä och möbelindustrin

Råvarubristen i kombination med de kraftigt ökade priserna på trävaror och många andra råvaror har varit ett stort problem för den träförädlade industrin och möbelindustrin de senaste månaderna – vilket TMF lyft via olika pressaktiviteter och som syns i lokala reportage och nyhetsinslag.

”De svenska företagen inom branschen är ofta relativt småskaliga och kommer

därför lätt på undantag när sågverken väljer att prioritera stora utländska beställare. Möbelindustrin har dessutom pressats hårt av prisökningar på många andra insatsvaror som stål, textil och stoppning”, säger David Johnsson, vd på TMF.✕

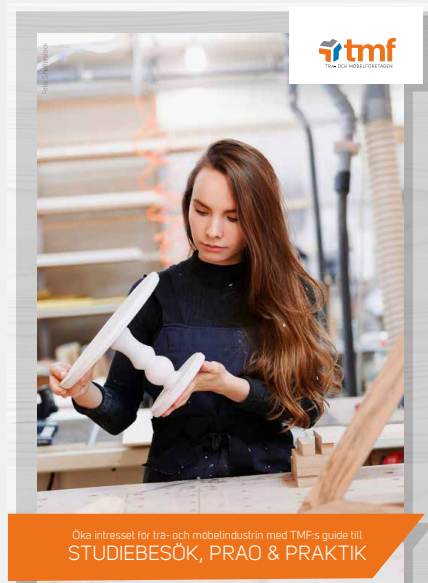
Läs mer på
>> tmf.se/ravarubrist

Stort behov av PRAO-platser – en möjlighet för ditt företag att synas

Även skolan har påverkats av den pågående Coronapandemin, och en effekt är att dubbelt så många högstadiel elever kommer att behöva prao under läsåret. Detta innebär en stor möjlighet för ditt företag att marknadsföra dig gentemot framtidens arbetskraft.

För att underlätta för er att skapa spännande och värdefulla prao-platser har TMF sedan några år en prao- och praktikguide.✕

>> **Ta del av TMF:s prao- och praktikguide på tmf.se**

Öka intresset för trä- och möbelindustrin med TMF:s guide till
STUDIEBESÖK, PRAO & PRAKTIK

”Det är viktigt att kunna möta marknaderna så väl förberedda vi bara kan”

TMF:s långsiktiga exportsatsning är nu inne i första delprojektet; analyser – fokuserade på fyra utvalda marknader – via experthjälp från Business Sweden. Ett projekt som är finansierat av Tillväxtverket samt de fyra regionerna Västra Götaland, Skåne, Jönköping och Kronoberg. Och TMF:s involverade medlemsföretag tror mycket på stödet – både ifråga om nuvarande, men inte minst att vara rustade för kommande exportprojekt.

Sedan i våras och fram till oktober skapar Business Sweden, organisationen som ägs av staten och näringslivet tillsammans och som stöder och främjar svensk export och investeringar i Sverige, en plattform för framtiden genom att göra analyser av fyra marknader som TMF:s medlemsföretag

är speciellt intresserade av: USA, Tyskland, Storbritannien och Frankrike. Robin Bängs på Business Sweden är projektledare för den grupp som nu arbetar fram analyserna.

– Tack vare den enkät som TMF gjort med sina medlemsföretag har vi fått input på vilken typ av frågeställningar som företagen inom möbler och inredning har, säger Robin Bängs.

Robin Bängs

Business Swedens projektgrupp utgörs av flera experter från de fyra marknaderna med en kompetensbredd som ska klara av att göra så heltäckande analyser som möjligt.

– Grundstommen är business administration som jag själv är representant för. Andra i gruppen har en företagsingenjörsbakgrund

som är bra när man kommer till produktionsfrågor, logistik och liknande, andra är upphandlingsexperter, säger Robin Bängs.

Analyserna sker inom tre huvudområden: hur möbelindustrin ser ut i länderna just nu, hur försäljning sker mot olika köpare och vilka krav som ställs på möbler på de olika marknaderna. Att förstå hur marknaderna fungerar och som företag anpassa sitt erbjudande till de förutsättningar som råder är väsentligt, menar Robin Bängs.

– Det är viktigt. Därför analyserar vi hur konkurrenssituationen ser ut – vilka aktörer som finns på marknaden, hur handelsströmmarna går, om det finns lokal produktion eller om import dominerar. Vi tittar på hur försäljningen ser ut mot olika grupper och hur upphandlingsprocesser går till – de skiljer sig mycket åt mellan länderna. Hållbarhetsmärkningar och andra krav gör vi också en genomlysning av.

Just hållbarhet är en fråga som Business Sweden har högt på sin agenda och där Sverige har skapat en bild av sig att ligga långt fram.

– Eftersom alla världens länder är uppmanade att göra sitt inom FN:s Agenda 2030 är Sverige och svenska företag en del av lösningen, säger Robin Bängs.

Stefan Tilstam

Ett ämne som genomskär arbetet med analyserna är kulturella och sociala aspekter, säger Robin Bängs.

– Det gäller att ha den kulturella linsen på sig redan i de första kontakterna och inför säljmöten och upphandlingsprocesser. Här kan vi bidra med expertis från våra marknader.

TMF-medlemmarna Stolab, Horreds, Johanson, Fogia och Gärsnäs utgör referensgrupp i projektet. Gärsnäs vd Dag Klockby menar att analyserna kommer att vara betydelsefulla för svensk möbelindustri.

– All kunskap man kan få om andra marknader hjälper, och eftersom de

här analyserna kommer att vara skräddarsydda för vår industri kommer många företag att agera enligt de resultat arbetet kommer fram till, säger han.

Den fråga som är viktigast att få svar på för företagen är att få reda på hur distributionskanalerna ser ut på respektive marknad.

– Helt enkelt hur man når privatkunder, kunder som hotell och andra företag och hela vägen till upphandlingar och ramavtal, säger Dag Klockby och fortsätter:

– De fyra marknaderna i fokus är också marknader som börjat visa större intresse för svensk möbelindustri, därför är det viktigt att kunna möta dem så väl förberedda vi bara kan.

Ett av de företag som ser fram emot att delta är kontorsmöbelföretaget Lanab Group. Det som gjorde exportansvarige Stefan Tilstam intresserad av projektet var att det kändes genomtänkt och hållbart över tid.

– Man gör en ordentlig analys och hjälper oss att få en större förståelse för de olika marknaderna vilket ger oss förutsättningar för ett långsiktigt exportarbete.

Hur jobbar ni med export i dag, och hur tror ni projektet kan hjälpa er i de ambitionerna?

– Vi är verksamma i ett tiotal länder i Europa och vi tror att projektet kan bidra till att vi kan växa på dessa marknader och med analysen som görs, hitta fler och rätt kunder att samarbeta med. x

Exportprojektets tidsplan

April–oktober 2021

Marknadsanalyser för USA, Storbritannien, Frankrike och Tyskland görs av Business Sweden.

Oktober 2021

Lanseringswebbinarier (ett per marknad) och individuell exportcoaching.

2022–

Aktiviteter på de olika marknaderna i syfte att öka svensk export av möbler och inredning.

Maritta och Marino Svenssons Biredskapsfabriken blev 2012 utsett till Årets företag i Töreboda kommun.

FJÄRDE GENERATIONEN TAR ÖVER

1983 tog Marino Svensson och hustrun Maritta över ledningen. Nu är det dags för en stafettväxling till döttrarna Mari Gyllensten och Mia Fjellman. "Jag är i alla fall 73 år, men helt kommer jag nog aldrig att kunna slita mig härifrån", konstaterar Marino Svensson.

TEXT SÖREN KARLSSON FOTO MARIESTADSTIDNINGEN

Döttrarna Mia Fjellman (bilden) och Mari Gyllensten tar nu över verksamheten.

→ **D**et var i Skåne som hans farfar 1887 startade föregångaren till dagens företag. Marinos far Evert Svensson flyttade till Orsa och fortsatte verksamheten där. Biredskapsfabriken grundades 1941 och kan alltså fira 80-årsjubileum nu 2021. Sedan 1952 finns företaget i Töreboda i Västergötland, precis vid Göta kanal och halvvägs mellan Vänern och Vättern.

Mycket av försäljningen av bikupor och tillbehör till kuporna, av redskap, av skyddskläder, av allt som krävs för honungshantering och övrigt i sortimentet sker numera via nätet. Idag finns 4 000 artiklar i sortimentet.

Intresset för biodling är på klar uppgång i Sverige och det gynnar naturligtvis TMF-medlemmen Biredskapsfabriken. Företaget har 22 medarbetare och omsätter ungefär 32 miljoner.

– Omsättningen har ökat hela tiden de senaste 10–12 åren. Pandemin verkar ha gett oss ett extra uppsving, säger Marino Svensson.

Bland biodlare är det, när tiderna så tillåter, dessutom populärt med inköpsresor till Töreboda. Butiken byggdes ut ganska nyligen och är på hela 1 300 kvadratmeter fördelade på sex olika hallar. Här finns också ett eget snickeri och en egen sömnadsavdelning.

Marino Svensson berättar att biodlingen i

Sverige stod på sin topp under 1970-talet. Då fanns det cirka 25 000 biodlare.

– Sedan sjönk antalet undan för undan ner till ungefär 5 000 för att sedan börja stiga igen. Nu ligger siffran på omkring 15 000, säger han.

Marino Svenssons bedömning är att 500–600 av dem är yrkesmässiga biodlare. Ökningen sker i huvudsak bland hobbyodlarna.

”Intresset för biodling är på klar uppgång i Sverige och det gynnar naturligtvis TMF-medlemmen Biredskapsfabriken.”

Västergötland och Skåne har de allra starkaste positionerna på biodlingens område, men Biredskapsfabrikens kunder finns över hela landet.

Företaget har också en del export.

Marino Svensson är optimist.

– Den här branschen har utan tvivel en framtid. Det skulle inte förvåna mig om antalet biodlare i landet en vacker dag kommer upp till 1970-talets nivåer. Det är naturligtvis mycket positivt för ett företag som vårt, säger han. ✘

MARINO SVENSSON

TITEL: Ägare till MS Biredskapsfabriken.

ÅLDER: 73

AKTUELL:

Förbereder för att lämna över sitt företag till döttrarna, som då blir fjärde generationen biredskapstillverkare.

Toppmodeller för extra höga kapslingskrav!

Eventus har lång erfarenhet av att konstruera och tillverka några av marknadens mest robusta och täta kapslingar för digital utrustning. Våra dator-, monitor- och skrivarkapslingar används i krävande miljöer inom industri, offentlig miljö och miljöer med höga renhetskrav.

Eventus modellprogram erbjuder en unik mix av hög datortillgänglighet, funktion och säkerhet. Alla kapslingar kan anpassas med önskade färgval, material och komponenter – alltid med inbyggd småländsk totalekonomi.

EVENTUS
SWEDISH DESIGN AND PRODUCTION

Tel: 0471 466 00 | info@eventus.se | www.eventus.se

Eventus monitorskåp

Eventus skrivarkapslingar

Eventus datorkapslingar

POSTTIDNING B

~~AVS: Trä och Möbelföretagen~~

~~Box 55 525~~

~~102 04 STOCKHOLM~~

FÖR VACKRA OCH SLITSTARKA YTOR

Oavsett om du är designer eller tillverkare av möbler och inredningar, utomhusfasader, golv, fönster och dörrar, så har vi rätt finish för dig. Hos oss på Sherwin-Williams har vi ytbehandlingslösningar för att möta praktiskt taget alla behov. Som en ledande leverantör av skräddarsydda ytbehandlingssystem kan vi erbjuda dig de senaste innovationerna av högsta kvalitet för att ge mervärde till din process och din vardag. Behöver du en vacker och slitstark ytfinish och vill ha den optimala för just din verksamhet, välkommen till oss.

Sherwin-Williams Sweden AB | wood.sherwin.com | [in](#)
Industrigatan 5 | 195 60 Arlandastad | Tel 0381 261 00

SHERWIN-WILLIAMS®